

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA INVALIDE, VOJNE VETERANE
IN ŽRTVE VOJNEGA NASILJA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 75 38

F: 01 369 75 64

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

VSEM UPRAVNIM ENOTAM V REPUBLIKI SLOVENIJI

USMERITVE ŠT. 9 /2012

Notranjim organizacijskim enotam, pristojnim za vojne invalide,
vojne veterane in žrtve vojnega nasilja

Številka: 419- 18/2012

Datum: 20.6.2012

ZADEVA: Implementacija Zakona za uravnoteženje javnih financ

Zakon za uravnoteženje javnih financ (v nadaljevanju ZUJF) je bil objavljen dne 30.5.2012 (Uradni list RS, št. 40/12), veljati pa je začel naslednjega dne po objavi v uradnem listu, torej 31.5.2012.

V zvezi s tem so bile na področju Zakona o vojnih invalidih, Zakona o vojnih veteranih in Zakona o žrtvah vojnega nasilja sprejete naslednje spremembe glede uveljavljanja pravic:

1.

Ukinitev pravice zdraviliškega in klimatskega zdravljenja upravičencev po vojni zakonodaji

Zahtevki za uveljavljanje pravice do zdraviliškega in klimatskega zdravljenja, ki so bili **vloženi do vključno 30.5.2012**, se odstopijo pristojni zdravniški komisiji prve stopnje za izdajo izvida in mnenja oziroma zdravniški komisiji druge stopnje v primeru ugovora.

Upravne enote o ukinjanju pravice do zdraviliško klimatskega zdravljenja obvestijo lokalne zdravstvene domove in zasebne zdravstvene organizacije, saj stranke pri osebnem zdravniku plačajo izpolnjevanje obrazca.

2.

Ukinitev revizije po vojni zakonodaji

Revizija predstavlja del celotnega postopka, zato se v revizijo pošlje pozitivno rešene zadeve, ki se vodijo na podlagi zahtevkov, **vloženih do vključno 30.5.2012** in ste jih na podlagi vojnih zakonov že do sedaj pošiljali v revizijo.

3.

Izplačevanje pravic po vojni zakonodaji za nazaj

Spreminja se določba 86. člen Zakona o vojnih invalidih (določbe se uporabljajo za vse pravice po Zakonu o vojnih veteranih in tudi Zakonu o žrtvah vojnega nasilja ter Zakonu o vojnih invalidih).

S spremembo se denarni prejemki po vojni zakonodaji ne bodo več izplačevali za tekoči mesec (za naprej), temveč prvi delovni dan v mesecu za pretekli mesec.

Z uzakonjenim izplačilom za nazaj se tako način izvrševanja pravic po vseh treh zakonih izenačuje z ostalimi izplačili oziroma prejemki iz javnih sredstev. Na nov način izplačila se bo v celoti prešlo šele v letu 2013; 2. januarja bo že izplačilo za december 2012. Prvi delovni dan v mesecu leta 2013 in dalje, bo še naprej termin - valuta izplačila prejemkov po vojni zakonodaji, vendar za nazaj in ne več kot doslej za naprej.

V prehodnem obdobju v letu 2012 pa mesečni prejemki za leto 2012 dospejo v izplačilo:

- za julij 2012	06.07.2012;
- za avgust 2012	13.08.2012;
- za september 2012	19.09.2012;
- za oktober 2012	25.10.2012;
- za november 2012	03.12.2012;
- za december 2012	02.01.2013.

Glede spremenjenega termina izplačil – valut za leto 2012 in z načinom izplačila pravic za nazaj, ki se bo uveljavil z letom 2013, je potrebno čim prej seznaniti upravičence. MDDSZ bo obvestilo društva, ki delujejo v javnem interesu na področju vojne zakonodaje, banke (Združenje bank Slovenije) in pošte, domove upokojencev (Skupnost socialnih zavodov Slovenije) in centre za socialno delo (Skupnost centrov za socialno delo).

Upravne enote pa o zamikih izplačil pisno obvestite upravičence, ki so jim denarna izplačila po vojni zakonodaji edini vir dohodka, invalide in tujce in upravičence s krediti oziroma s podobnimi mesečnimi odtegljaji.

4.

Zvišanje starosti za uveljavitev pravic po Zakonu o vojnih veteranih iz 50 na 55 let starosti

Dvig starosti s 50 let na starost 55 let pomeni odložitev starostnega pogoja za uveljavitev pravic po zakonu (veteranskega dodatka, dodatka za pomoč in postrežbo, letnega prejemka, zdravstvenega varstva, brezplačne vožnje) in ne pomeni posega v že pridobljene pravice po zakonu. Zvišanje starosti pomeni izenačitev s starostno mejo kot pogoj za uveljavitev posameznih pravic po Zakonu o vojnih invalidih in se dodatno utemeljuje s pričakovanim dvigom starostne meje za upokojitev.

S spremembo se odloži starostni pogoj s 50 let na starost 55 let in pomeni, da je za uveljavitev pravic po zakonu (veteranskega dodatka, dodatka za pomoč in postrežbo, letnega prejemka, zdravstvenega varstva, brezplačne vožnje) potrebno dopolniti starost 55 let in izpolnjevati ostale pogoje po zakonu. Pravica do varstva vojnega veterana ostane nespremenjena v primeru nastanka trajne popolne izgube delovne zmožnosti. Postopki začeti do vključno 30.5.2012, se končajo še po dosedanji zakonodaji.

To pomeni, da bo še naprej upravičen do veteranskega dodatka tudi vojni veteran, ki mu je bila pravica do veteranskega dodatka že priznana in tudi ob prevedbi v letu 2013 še ni star 55 let. Veteranski dodatek lahko obdrži le v primeru, če delež prejemkov na družinskega člana ne preseže osnovo za odmero veteranskega dodatka. V primeru, da pravico do veteranskega dodatka izgubi, jo bo znova lahko uveljavil, ko bo dopolnil starost 55 let. Glede postopka je potrebno upoštevati vsa določila ZUP (146. čl. ZUP).

5.

Plačilo zdravstvenih storitev v višini razlike do polne vrednosti storitev zagotovljenih v okviru obveznega zavarovanja (dopolnilno zdravstveno zavarovanje - DZZ) se zagotavlja le vojnim veteranom - prejemnikom veteranskega dodatka (žrtvam vojnega nasilja in vojnim invalidom pravica zdravstvenega varstva ostane nespremenjena)

Po ZUJF se spreminjajo pogoji za uveljavitev pravice do zdravstvenega varstva osebam s statusom vojnega veterana. Pravica do zdravstvenega varstva (dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja) se zagotavlja le vojnim veteranom - prejemnikom veteranskega dodatka, kar predstavlja socialni korektiv, tako se pravica do zdravstvenega varstva zagotavlja le socialno ogroženim vojnim veteranom in izpolnjujejo tudi starostni pogoj 55 let ali imajo trajno popolno izgubo delovne zmožnosti.

Pravica do dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja se zagotavlja vojnim veteranom le do 1.1.2013, po tem datumu pa jim pravica ostane le v primeru, da so prejemniki veteranskega dodatka in izpolnjujejo tudi starostni pogoj 55 let.

Na podlagi odločb o priznani pravici do DZZ, ki so bile izdane po dosedanjih predpisih in do 30.5.2012 odpremljene (tudi, če stranki do tega roka še niso bile vročene), gre upravičencem ta pravica do 31.12.2012. Po novih predpisih pa v skladu z 231. členom ZUJF organ prve stopnje odloča v vseh ostalih vloženi zahtevah.

ZUJF v drugem odstavku 231. člena določa, da upravne enote odločijo v postopku, uvedenem po uradni dolžnosti, ali upravičenci do plačila zdravstvenih storitev v višini razlike do polne vrednosti storitev, zagotovljenih v okviru obveznega zavarovanja - DZZ, od 1. januarja 2013 dalje izpolnjujejo pogoje za pridobitev te pravice po tem zakonu. Z odločbo, izdano v tem postopku, upravna enota razveljavi odločbo o tej pravici, priznani na podlagi zakona, če ugotovi, da vojnemu veteranu po tem zakonu ta pravica od 1. januarja 2013 ne pripada več.

V zvezi z navedeno pravno podlago predlagamo naslednje postopanje:

A.) Upravne enote naj najprej preverijo upravičence, ki imajo več statusov na podlagi vojne zakonodaje

- V primeru, da ima stranka – vojni veteran priznana pravico do DZZ na tej podlagi, je potrebno izdati ugotovitveno odločbo, da stranka do DZZ ni več upravičena kot vojni veteran, temveč na drugi pravni podlagi (npr. kot žrtev vojnega nasilja)
- ugotoviti, ali ima upravičenec, ki od 1.1.2013 ne bo izpolnjeval pogojev za pravico do DZZ kot vojni veteran, priznan tudi status žrtve vojnega nasilja ali vojnega invalida in bi lahko na tej podlagi pridobil pravico do DZZ oz. ali mu je bila z odločbo za priznanje statusa ŽVN ali VI ta pravica že priznana
- v primeru, da je bila osebi z odločbo že priznana pravica do DZZ na podlagi statusa ŽVN ali VI, se te upravičence prenese na seznam zavarovancev ŽVN ali VI
- v primeru, da pravica do DZZ na podlagi statusa ŽVN ali VI še ni bila priznana, naj upravičenci dajo zahtevek za priznanje pravice do DZZ in na podlagi dokončne odločbe se te osebe prenese na ustrezen seznam zavarovancev (ŽVN ali VI)
- V takih primerih naj se zagotovi kontinuirano zagotavljanje pravice
- izdati ugotovitveno odločbo, da kot vojni veteran do DZZ ni več upravičen – razveljaviti odločbo o DZZ
- Na novi pravni podlagi se spremeni tudi upravičenost do te pravice na seznamu upravičencev ustrezne zavarovalnice (modul za seznam bo pripravilo vzdrževalno podjetje IS Kurir.

B.) Odločanje o pravici do DZZ od 1.1.2013 – upravičenec mlajši od 55 let (z ali brez veteranskega dodatka)

- S 1.1.2013 upravičenec izgubi pravico do DZZ in se odločba o DZZ razveljavi
- Izdati je potrebno odločbo, da pravica preneha s 1.1.2013,
- Pred izdajo odločbe je potrebno dati stranki možnost, da se izjasni o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločitev (9. in 146. člen ZUP).

C.) Odločanje o pravici do DZZ od 1.1.2013 - starejšim od 55 let, ki imajo v decembru 2012 pravico do veteranskega dodatka

- Pravica do DZZ ostane še naprej – za enkrat **POSTOPKA PO URADNI DOLŽNOSTI NI POTREBNO UVESTI,**
- Za vračilo zneska plačane premije za zdravstveno varstvo ni pravne podlage, zato vplačanih premij ne bomo terjali nazaj (razveljavitev velja za vnaprej) v primeru, ko bo ob prevedbi ugotovljeno, da od 1.1.2013 dalje nima več pravice do veteranskega dodatka.

D.) Odločanje o pravici do DZZ od 1. 1. 2013 - starejši od 55 let in ne prejema veteranskega dodatka

- Upravne enote bodo za vse upravičence odprle postopke in izdale odločbe, da jim pravica do DZZ ne pripada več, v kolikor bodo ugotovile, da ne izpolnjujejo premoženjskega cenusa za pridobitev pravice do veteranskega dodatka,
- V primeru, da premoženjski cenzus za pridobitev pravice do veteranskega dodatka izpolnjujejo, bo upravičencem pravica do DZZ ostala, UE pa bodo stranke seznanile s pravico, ki jo lahko uveljavijo
- Postopek glede pridobivanja dokazil od drugih organov poteka tako kot do sedaj.

Upravičenost vojnih veteranov do DZZ od 1.1.2013 se ugotavlja v letu 2012 na podlagi odmerne osnove za VD v letu 2012 in na podlagi dohodkov in prejemkov iz leta 2011.

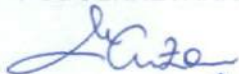
Svetujemo, da z uvedbo postopka in izdajanjem odločb pričnete pravočasno (takoj), upoštevajoč strankino pravico do pritožbe, saj morajo biti odločbe zaradi objave iz zavarovanja izvršljive (dokončne) do **najkasneje 30.11.2012.**

Vse zavarovalnice (Vzajemna, Adriatic in Triglav) so obveščene o spremembi zakonodaje in so tudi opozorjene na sezname pravočasnih odjav, z namenom, da bodo lahko pravočasno obveščale upravičence o spremembi plačnika. Upravičenci bodo imeli možnost v tri mesečnem odpovednem roku tudi menjati zavarovalnico.

Zavarovalna pogodba za dopolnilno zdravstveno zavarovanje upravičencev bo, ne glede na spremembe zakonodaje, še nadalje veljavna. Od 1.1.2013 bo upravičencem zavarovalnica pri kateri imajo sklenjeno dopolnilno zdravstveno zavarovanje, za plačilo zavarovalne premije pošiljala plačilni nalog. Svetujte jim, da prejete plačilne naloge poravnajo ob zapadlosti in si s tem zagotovijo nemoteno koriščenje zdravstvenih storitev oziroma izdajo zdravil.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Majda ERZAR
PODSEKRETARKA

Daria HOSTNIK
VODJA SEKTORJA

Dragica BAC
DIREKTORICA

Priloga:
- vzorec osnutka odločb

V vednost:

1. Ministrstvo za pravosodje in javno upravo,
Služba za upravne enote,
Tržaška cesta 21, Ljubljana
2. Comland, d.o.o.
Stegne 15 Ljubljana
3. Društva in organizacije, ki delujejo v javnem interesu
na področju vojnih invalidov, vojnih veteranov in žrtev vojnega nasilja